

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології,
наркології та сексології

Затверджено на методичній нараді кафедри
психіатрії, психотерапії, загальної і медичної психології,
наркології та сексології
Зав.кафедри д.мед.н., професор В.В.Чугунов

“ _____ ” _____ 2015 року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА

до практичного заняття по темі: «Психологія та психопатологія
мислення» ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
(спеціальність «Стоматологія»)

Запоріжжя – 2015 рік

Тема: «Психологія та психопатологія мислення»

Визначення поняття мислення. Типи і види мислення в нормі, їх вікові особливості. Класифікація розладів мислення. Ознаки паралогічного мислення. Ознаки аутистичного мислення та резонерства. Нав'язливі стани, класифікація та клінічна характеристика. Характеристика надцінних ідей. Маячні синдроми в психіатрії. Клінічна характеристика параноїдного синдрому. Характеристика синдрому психічного автоматизму. Характеристика параноїального та парафренного синдромів. Відмінності первинного та образного видів маячення. Клінічні ознаки образно-чуттєвого маячення. Систематизоване та несистематизоване маячення. Клінічна характеристика і етіопатогенетичні механізми утворення різних видів маячення, індуковане та конформне маячення»

I. Актуальність теми:

Мислення визнають як один з важливих компонентів пізнавальної діяльності, що дозволяє узагальнено відображувати навколишню дійсність. Це найвища форма психічної діяльності, що демонструє сутність, взаємозв'язок та відношення предметів та явищ оточуючого миру. Мислення здійснюється за допомогою слів, як найпростішого засобу узагальнення на свідомому й несвідомому рівнях. Розлади мислення найбільш поширена патологія у психіатрії; своєчасне виявлення маячних ідей дозволяє проводити ефективну терапію хворим, передчасно реагувати на можливі агресивні та аутоагресивні дії.

II. Навчальні цілі заняття:

А. Сформувані поняття про симптоми та синдроми розладів мислення; захворювання, де ці прояви є головними.

Б.Знати:

1. Форми та види мислення;

2. Клінічна характеристика патології асоціативного процесу;
3. Поняття маячення, його клінічні різновиди;
4. Нав'язливі стани, їх відміна від маячних ідей;
5. Патофізіологічні механізми маячення та нав'язливих станів;

В. Вміти:

1. Проводити клінічне обстеження хворих з метою виявлення симптомів порушень мислення;
2. Навчитись діагностувати найбільш вагомні розлади мислення;
3. Виявляти розлади мислення за допомогою додаткових патопсихологічних методик;
4. Аналізувати основні синдроми, пов'язані з порушенням асоціацій та змісту.

III. Цілі розвитку особистості:

Розвинути почуття відповідальності за своєчасність та правильність прийняття рішення по оцінці загального стану, наявності ускладнень. Сформувані деонтологічні уявлення щодо особливості відношення майбутнього фахівця до пацієнта з психічними розладами та його родини.

IV. Міждисциплінарна інтеграція.

Дисципліна	Знати	Вміти
Найменування попередніх дисциплін		
1. Кафедра нормальної фізіології людини.	Знання теорії І.П.Павлова про умовну та безумовну рефлекторну діяльність, поняття про фазові стани.	Визначити функцію центрів мислення головного мозку.
2. Кафедра	Знання про патофізіологічні	Пояснити схожість та розбіжності формування нав'язливих та маячних

патологічної фізіології	механізми формування нав'язливих станів та утворення маячення.	ідей.
3.Кафедра суспільних дисциплін з курсу загальної психології	Методи патопсихологічного дослідження сфери мислення.	Провести психо - експериментальні методики, щоб виявляти симптоми порушення асоціацій, послідовності мислення.
Наступні дисципліни		
1. Курс нейрохірургії	Механізми взаємозв'язку порушень мови з можливим ураженням окремих ділянок мозку.	Виявити ознаки пухлин, атрофій та іншої патології ділянок головного мозку, відповідаючих за функцію мови.
Внутрішньопредметна інтеграція		
1. Розлади емоцій та волі.	Клінічні ознаки депресивного, маніакального, кататонічного синдромів що супроводжуються розладами мислення.	Враховувати розлади емоцій та волі в оцінці психічного стану хворого з ведучими порушеннями мислення.
2. Неврози	Клінічні симптоми obsesивно - фобічного	Диференціювати різні прояви нав'язливих думок, страхів та дій.

	неврозу, що супроводжується нав`язливими станами.	
--	---	--

VI. План і організаційна структура заняття.

№	Етапи заняття, їх функції і зміст	Навчальні цілі в рівнях засвоєння	Методи контролю і навчання	Матеріали методичного забезпечення	Час хв.
Підготовчий етап					
1.	Організаційні питання Формування мотивації. Контроль вихідного рівня			Академ.журнал.	2
2.	знань, навичок, умінь: 1.Клінічна класифікація патології мислення;		Тестовий контроль I рівня	«Навчальні цілі» «Актуальність» Методичні розробки	5
3.	2.Розлади мислення по темпу та цілеспрямованності; їх клінічні симптоми; 3.Поняття маячення, класифікація маячних ідей; 4.Поняття нав`язливі стани, їх різновиди;	I II II	Індивідуальне опитування Фронтальна бесіда Тестовий контроль II рівня Рішення типових задач II рівня.	Тематичні таблиці, плакати, слайди, структурно – логічні схеми Питання для індивідуального усного опитування Тестові завдання I,II рівня Тестові задаі II рівня	35
Основний етап					
	Формування професійних навичок та вмій: 1. Оволодіння методикою опитування хворого; 2. Опитування і аналіз даних анамнезу хвороби	III	Методи формування навичок: Професійний тренінг,	Алгоритми для формування практичних навичок. Методичні розробки.	

ЛІТЕРАТУРА

1. Психіатрія / За ред. О.К.Напрієнка.-К., 2003
2. Психіатрія (клініко- діагностичні алгоритми): Навчально- методичний посібник/ За ред. проф. Л.М.Юр'євої.-Д.:АРТ-ПРЕС,2002.-168с.
3. Менделевич В.Д. Психиатрическая пропедевтика:Практическое руководство для врачей и студентов.-М.:ТОО «Техлит», 1997.-496с.
Бурлачук Л.Ф.,Морозов С.М. Словарь-справочник по психодиагностике. - СПб.,1999.-518с.
4. Клиническая психиатрия/Под ред. Н.Е.Бачерикова.-К.:Здоров'я,1989- 512с. Руководство по психиатрии /Под ред А.В.Снежневского.-В 2-х томах.-М.: Медицина, 1983.
5. Руководство по психиатрии /Под ред.А.С.Тиганова.- В 2-х томах- М.: Медицина,1999г.
6. Руководство по психиатрии /Под ред. Г.В.Морозова.- В 2-х томах. - М.: Медицина,1988г.
7. Психіатрія: Підручник/Г.Т.Сонник, О.К. Напрієнко, А.М. Скрипніков. – К.: Здоров'я, 2006. – 432 с.
8. Психіатрія. Під ред. професора О.К. Напрієнка. – Київ, 2001.
9. Банщиков В.М., Невзорова Т.А. Психіатрія - М., 1969.
- 10.Коркіна М.В., Лакосіна Н.Д. Психіатрія - М., 1995.
- 11.Жариков Н.М. Психиатрия - М., 1989.
- 12.Кербиков О.В. Психиатрия. – М., 1968.
- 13.Руководство по психиатрии. Под ред. А.В. Снежевского. В 2-х т. – М.,

1983.

14. Попов Ю.В., Вид В.Д. Современная клиническая психиатрия. – М., 1997.
15. Клиническая психиатрия. Под ред. проф. Н.С. Бачериова. – Киев, 1989.
16. Вітенко Н.В. Загальна та медична психологія. – К., 1996, стор. 76-89.
17. Василенко В.Х. Внутренние болезни. – М., 1978, стр. 22-31, 46-54, 68-79.
18. Маклаков А.Г. Общая психология. – СПб., 2000, 592 с.
19. Абрамов В.А. та інш. Медична психологія. – Донецьк, 2010. – 289 с.
20. Гавенко В.Л., Вітенко І.С., Самардакова Г.О. Практикум з медичної Психології. – Харків: Регіон-інформ, 2002 – 248с.
21. Основи загальної і медичної психології /за ред. Вітенко І.С., Чабан О.С. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003 – 344с.